

**Elemente de rationament analitic
27 de intrebari**

Fiecare dintre universităile S, T și U oferă programe de doctorat într-o sau mai multe dintre următoarele cinci discipline: Fizică, Geologie, Litere, Matematică sau Psihologie. Pentru fiecare disciplină, există un doctorat dedicat ei în cel puțin una dintre cele trei universități. Nu există mai multe programe de doctorat dedicate aceleiași discipline în cadrul unei singure universități. Repartizarea programelor de doctorat trebuie să respecte următoarele condiții:

Exact două universități au câte un program de doctorat în Matematică.

U are un program de doctorat în Geologie, dar nu are un program de doctorat în Psihologie.

T are exact un program de doctorat.

Nicio universitate nu are atât un program de doctorat în Fizică, cât și unul în Litere.

Orice universitate care are un program de doctorat în Psihologie are și un program de doctorat în Matematică.

Orice universitate care are un program de doctorat în Geologie are și un program de doctorat în Fizică.

1. Care dintre următoarele ar putea o fi o listă completă și corectă a programelor de doctorat oferite de fiecare universitate în cele cinci discipline?

- (A) S: Matematică, Psihologie; T: Fizică; U: Geologie, Matematică.
- (B) S: Fizică, Litere, Matematică, Psihologie; T: Matematică; U: Geologie, Psihologie.
- (C) S: Fizică, Geologie, Matematică; T: Psihologie; U: Fizică, Geologie, Matematică.
- (D) S: Matematică, Psihologie; T: Litere; U: Fizică, Geologie, Matematică.
- (E) S: Matematică, Psihologie; T: Litere, Matematică; U: Fizică, Geologie.

2. Dacă exact două universități au câte un program de doctorat în Litere, atunci care dintre următoarele enunțuri ar putea fi adevărat?

- (A) T nu are un program de doctorat în Litere.
- (B) U nu are un program de doctorat în Matematică.
- (C) U are exact două programe de doctorat.
- (D) S are exact trei programe de doctorat.
- (E) S are exact patru programe de doctorat.

3. Dacă programul de doctorat al universității T este dedicat aceleiași discipline ca și unul dintre programele de doctorat oferite de universitatea U, atunci care dintre următoarele enunțuri trebuie să fie adevărat?

- (A) S are un program de doctorat în Fizică.
- (B) T are un program de doctorat în Geologie.
- (C) T are un program de doctorat în Litere.
- (D) T are un program de doctorat în Matematică.
- (E) U are un program de doctorat în Matematică.

4. Care dintre următoarele enunțuri NU poate să fie adevărat?
- (A) Nici S și T nu au un program de doctorat în Geologie.
  - (B) Nici S și T nu au un program de doctorat în Fizică.
  - (C) Nici S și T nu au un program de doctorat în Litere.
  - (D) Nici T și U nu au un program de doctorat în Matematică.
  - (E) Nici T și U nu au un program de doctorat în Psihologie.
5. Care dintre următoarele enunțuri ar putea fi adevărat?
- (A) Atât S, cât și T au un program de doctorat în Matematică.
  - (B) Atât S, cât și T au un program de doctorat în Fizică.
  - (C) Atât S, cât și T au un program de doctorat în Psihologie.
  - (D) Atât T, cât și U au un program de doctorat în Litere.
  - (E) Atât T, cât și U au un program de doctorat în Matematică.
6. Dacă S are exact trei programe de doctorat, atunci care dintre următoarele enunțuri NU poate fi adevărat?
- (A) S are un program de doctorat în Geologie.
  - (B) S are un program de doctorat în Fizică.
  - (C) T nu are un program de doctorat în Litere.
  - (D) T are un program de doctorat în Matematică.
  - (E) U are un program de doctorat în Matematică.

Patru perechi căsătorite de dansatori – Florin și Gabriela, Ioana și Laurențiu, Maria și Nicolae, Radu și Sabina – urmează să danseze un dans în cerc. Fiecare dansator este plasat într-unul dintre cele opt locuri pe cerc. Fiecare loc este numerotat de la 1 la 8, cu locuri numerotate succesiv și cu locul 1 lângă locul 8. Aranjarea dansatorilor pe cele opt locuri trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

Nici o persoană nu stă lângă soțul sau soția sa.
Sabina ocupă locul 1 și Radu locul 4.
Nici Nicolae, nici Maria nu stau lângă Radu.
Nici Ioana, nici Laurențiu nu stau lângă Gabriela.

7. Care variantă dintre următoarele ar putea fi lista dansatorilor care ocupă, în mod corespunzător, locurile de la 5 la 8?
  - (A) Florin, Maria, Gabriela, Nicolae.
  - (B) Florin, Gabriela, Nicolae, Laurențiu.
  - (C) Maria, Gabriela, Nicolae, Ioana.
  - (D) Gabriela, Laurențiu, Maria, Ioana.
  - (E) Laurențiu, Maria, Florin, Ioana.
8. Dacă Florin ocupă locul 2 și Maria stă lângă Sabina, lângă care dintre dansatorii următori trebuie să stea Gabriela?
  - (A) Florin.
  - (B) Maria.
  - (C) Laurențiu.
  - (D) Radu.
  - (E) Nicolae.
9. Dacă nici Gabriela, nici Laurențiu nu stau lângă Radu, care dintre următoarele enunțuri trebuie să fie adevărat?
  - (A) Florin stă lângă Radu.
  - (B) Maria stă lângă Sabina.
  - (C) Florin ocupă locul 3.
  - (D) Maria ocupă locul 6.
  - (E) Maria ocupă locul 7.
10. Dacă Laurențiu ocupă locul 2, care dintre următoarele enunțuri trebuie să fie adevărat?
  - (A) Nicolae stă lângă Gabriela.
  - (B) Ioana stă lângă Sabina.
  - (C) Florin stă lângă Laurențiu.
  - (D) Gabriela ocupă locul 5.
  - (E) Maria ocupă locul 6.

11. Dacă Florin ocupă locul 3 și Gabriela ocupă locul 5, care dintre următoarele este o listă completă și corectă a dansatorilor dintre care oricare ar putea să ocupe unul dintre locurile de lângă Maria?
- (A) Florin, Gabriela, Ioana.
(B) Laurențiu, Sabina, Ioana.
(C) Laurențiu, Gabriela, Ioana.
(D) Florin, Laurențiu, Gabriela, Ioana.
(E) Laurențiu, Sabina, Gabriela, Ioana.

Săptă profesori urmează să susțină câte o prezentare la o conferință interdisciplinară. Doi sunt de la Filosofie, unul este de la Litere, doi sunt de la Matematică și doi sunt de la Psihologie. Programarea celor săptă prezentări trebuie să respecte următoarele condiții:

Profesorii de la Psihologie vor ține prezentările unul după celălalt.

Niciun profesor de la Filosofie nu va ține prezentarea imediat înainte sau imediat după un profesor de la Psihologie.

Între prezentările profesorilor de la Filosofie trebuie să fie programată cel puțin o prezentare a unui profesor de la altă facultate.

Cel puțin un profesor de la Matematică va ține prezentarea primul sau ultimul.

Profesorul de la Litere va ține prezentarea cândva după ambii profesori de la Psihologie.

12. Care dintre următoarele este o programare acceptabilă a prezentărilor, în ordine cronologică?

- (A) Filosofie, Litere, Filosofie, Matematică, Psihologie, Psihologie, Matematică.
- (B) Filosofie, Matematică, Psihologie, Psihologie, Litere, Filosofie, Matematică.
- (C) Matematică, Psihologie, Psihologie, Filosofie, Matematică, Litere, Filosofie.
- (D) Matematică, Psihologie, Psihologie, Litere, Filosofie, Filosofie, Matematică.
- (E) Psihologie, Psihologie, Matematică, Filosofie, Matematică, Litere, Filosofie.

13. Dacă un profesor de la Psihologie va ține prima prezentare, care dintre următoarele enunțuri poate fi adevărat?

- (A) Un profesor de la Filosofie va ține a treia prezentare.
- (B) Un profesor de la Filosofie va ține a săptea prezentare.
- (C) Un profesor de la Matematică va ține a patra prezentare.
- (D) Un profesor de la Matematică va ține a cincea prezentare.
- (E) Un profesor de la Psihologie va ține a treia prezentare.

14. Dacă profesorul de la Litere va ține a șasea prezentare, care dintre următoarele enunțuri trebuie să fie adevărat?

- (A) Un profesor de la Filosofie va ține a cincea prezentare.
- (B) Un profesor de la Filosofie va ține a săptea prezentare.
- (C) Un profesor de la Matematică va ține a doua prezentare.
- (D) Un profesor de la Matematică va ține a patra prezentare.
- (E) Un profesor de la Psihologie va ține a cincea prezentare.

15. Care dintre următoarele enunțuri NU poate să fie adevărat?

- (A) Un profesor de la Filosofie va ține prima prezentare.
- (B) Un profesor de la Litere va ține a cincea prezentare.
- (C) Cei doi profesori de la Matematică vor ține prima și a patra prezentare.
- (D) Cei doi profesori de la Matematică vor ține prima și a săptea prezentare.
- (E) Cei doi profesori de la Psihologie vor ține prima și a doua prezentare.

16. Care dintre următoarele enunțuri trebuie să fie fals?
- (A) Un profesor de la Filosofie va ține a șaptea prezentare.
  - (B) Profesorul de la Litere va ține a patra prezentare.
  - (C) Profesorul de la Litere va ține a șaptea prezentare.
  - (D) Un profesor de la Matematică va ține a șaptea prezentare.
  - (E) Un profesor de la Psihologie va ține a patra prezentare.

Cinci pugiliști români – G, H, J, L și M – urmează să se dueleze cu cinci pugiliști bulgari – P, R, S, T și W – în cadrul unei gale de box care se va desfășura pe parcursul a trei zile: vineri, sâmbătă și duminică. Fiecare pugilist român va juca exact un singur meci, într-o singură zi, cu exact un pugilist din tabăra bulgară. Vineri se va juca o partidă, iar sâmbătă și duminică câte două partide.

Programarea celor cinci partide trebuie să respecte următoarele condiții:

- P și T nu joacă în aceeași zi.
- H va juca cu T.
- Fie J, fie M va juca vineri.
- W joacă sâmbătă sau duminică.

22. Care dintre următoarele reprezintă o programare acceptabilă a celor cinci partide?

- (A) Vineri: H-T; Sâmbătă: G-W, J-P; Duminică: M-S, L-R.
- (B) Vineri: J-R; Sâmbătă: H-T, L-W; Duminică: M-P, G-S.
- (C) Vineri: M-R; Sâmbătă: J-T, H-W; Duminică: L-S, G-P.
- (D) Vineri: M-S; Sâmbătă: G-R, L-W; Duminică: J-P, H-T.
- (E) Vineri: M-W; Sâmbătă: J-P, G-S; Duminică: H-T, L-R.

23. Care dintre următoarele enunțuri NU poate fi adevărat?

- (A) H joacă duminică.
- (B) M joacă duminică.
- (C) P joacă vineri.
- (D) H joacă sâmbătă și J joacă cu P.
- (E) M joacă duminică și J joacă cu W.

24. Care dintre următoarele enunțuri trebuie să fie adevărat?

- (A) G nu joacă sâmbătă.
- (B) H nu joacă vineri.
- (C) L nu joacă sâmbătă.
- (D) M nu joacă duminică.
- (E) W nu joacă sâmbătă.

25. Dacă P joacă sâmbătă și M joacă cu W, care dintre următoarele enunțuri poate fi adevărat?

- (A) H joacă vineri.
- (B) H joacă sâmbătă.
- (C) J joacă sâmbătă.
- (D) M joacă vineri.
- (E) M joacă sâmbătă.

26. Dacă M și P joacă duminică, care dintre următoarele enunțuri trebuie să fie adevărat?
- (A) H joacă sâmbătă.
(B) J joacă sâmbătă.
(C) L joacă duminică.
(D) R joacă duminică.
(E) W joacă sâmbătă.
27. Dacă L joacă cu P și J joacă cu W în aceeași zi, câte programări ale celor cinci partide sunt posibile?
- (A) Una.
(B) Două.
(C) Trei.
(D) Patru.
(E) Cinci.

**Intelegerarea unui text scris
35 de intrebari**

Ciberhondria este o boală a generației cu acces la internet. Peste 160 de milioane de persoane caută informații medicale în spațiul virtual, însă numai o mică parte dintre acestea ajung să consulte în realitate un medic. Pe lângă faptul că se alarmează inutil, ciberhondrii își pierd treptat încrederea în medici și preferă să se lase tratați exclusiv de Dr. Google. Potrivit unui sondaj realizat de Harris Interactive Poll, dintre cele 160 de milioane de persoane care caută informații medicale pe internet, 81% sunt ciberhondri, altfel spus persoane care navighează pe internet de cel puțin șase ori pe lună în căutare de informații medicale, pe baza cărora ajung să își pună singure un diagnostic.

Primul studiu referitor la ciberhondrie a fost realizat de Microsoft, fiind condus de cercetătorii Ryen White și Eric Horvitz. Aceștia au definit ciberhondria drept "o preocupare intensă și nefondată cu privire la diferite simptome, pe baza căutărilor de pe internet". Ciberhondrii sunt acele persoane care cred că pot trata orice boală cu ajutorul internetului. În funcție de simptomele pe care le prezintă, caută informații în spațiul virtual și își pun singuri diagnosticul. Studiul arată că cei care își stabilesc cele mai grave diagnostice sunt, de obicei, persoane care tratează computerul ca pe un expert, uitând că motoarele de căutare nu fac diferențieri și după alte criterii, de exemplu după frecvența simptomelor. "Oamenii au tendința de a se uita doar pe primele câteva rezultate ale căutărilor lor. Dacă printre acestea găsesc, de pildă, referiri la tumori cerebrale, acesta va fi punctul de la care pleacă pentru investigații suplimentare", a declarat Eric Horvitz.

O altă categorie de ciberhondri este reprezentată de persoanele care încearcă să afle mai multe informații despre boala diagnosticată deja de medic. Acești pacienți se tem că boala lor este mult mai serioasă și medicul nu le-a spus totul, deoarece sunt în stare foarte gravă. Situația se complică atunci când un pacient reclamă medicul și aduce de pe un site mai multe referințe privind, de exemplu, efectele adverse ale unor medicamente recomandate, fără să țină seama de cât sunt de reduse acele efecte din punct de vedere statistic.

De asemenea, există și pacienți care solicită medicamente care se află în perioada de testare clinică, în condițiile în care produsul nu este disponibil nicăieri în lume. "Mă confrunt zilnic cu persoane care sunt convinse că suferă de anumite boli doar pentru că au citit pe internet câteva articole. Eu le spun mereu pacienților mei că informațiile pe care le găsesc pe internet sunt rupte din context. Există un diagnostic diferențiat. Îi sfătuiesc să citească, să fie informați, dar ulterior să consulte și un medic specialist", explică psihologul Monica Mircea.

Un pacient educat este un pacient bun. Cu toate că site-urile cu profil medical sunt un extraordinar instrument educațional și o sursă de informații, ele oferă, totodată, posibilitatea ca pacienții să se diagnosticheze singuri, fără a apela la îngrijirile adecvate ale unui medic. Astfel există riscul ca oamenii să își facă și mai mult rău, precum și de a-și provoca o gravă tulburare mentală. De multe ori medicii sunt blocați în momentul în care pacienții îi bombardează cu o sumedenie de informații citite pe internet, iar acest fapt poate, în multe cazuri, să scurteze timpul petrecut în compania medicului pentru evaluarea specifică a stării de sănătate.

28. Conform textului, studiul realizat de Microsoft definește ciberhondria drept:

- (A) grija față de evoluția medicală a propriei persoane.
- (B) utilizarea internetului pentru diagnosticarea pacienților cu simptome speciale.
- (C) totalitatea afecțiunilor fizice și mentale generate de folosirea excesivă a internetului.
- (D) interesul excesiv față de anumite simptome generat de lectura pe internet.
- (E) stare patologică caracterizată prin teama exagerată și obsesivă de îmbolnăvire.

29. Conform textului, câte categorii de ciberhondri au fost identificate până în prezent?

- (A) Una.
- (B) Două.
- (C) Trei.
- (D) Patru.
- (E) Cinci.

30. Pe baza textului, se poate deduce că cea mai mare problemă privind autodiagnosticarea cu ajutorul internetului este faptul că:

- (A) bolile nu sunt tratate corespunzător.
- (B) oamenii nu mai ajung să consulte un medic adevărat.
- (C) medicina devine din ce în ce mai mult apanajul oamenilor simpli, nu al experților.
- (D) tot mai mulți doctori sunt reclamați în procese pentru tratamente ineficiente.
- (E) oamenii sunt prost informați și diagnosticurile diferențiate sunt incorecte.

31. Pornind de la text, autodiagnosticarea pe baza căutărilor pe internet nu este corectă pentru că:

- (A) obsesia că o persoană este bolnavă face imposibilă filtrarea rațională a potențialelor tratamente prescrise.
- (B) simptomele nu sunt întotdeauna identificate corect de către oamenii preocupați exagerat de îmbolnăvire.
- (C) doar experții pot interpreta informații legate de o boală sau alta din punct de vedere al tratamentului.
- (D) bolile descrise pe internet sunt de cele mai multe ori inadecvat prezentate din punct de vedere științific.
- (E) informațiile privitoare la simptome nu iau în calcul alte informații contextuale de care depinde interpretarea corectă a celor dintâi.

32. Autorul îl citează pe cercetătorul Eric Horvitz în paragraful al doilea cu scopul de a:

- (A) infirma o idee anterioară conform căreia ciberhondria este foarte des întâlnită.
- (B) susține opiniile experților că medicina trebuie să se învețe într-o școală cu tradiție.
- (C) sublinia motivele lipsei de acuratețe a diagnosticelor pe care și le pun ciberhondri.
- (D) semnală incidența tot mai crescută a tumorilor cerebrale.
- (E) confirma natura eronată a investigațiilor suplimentare.

33. Toate cele de mai jos sunt menționate în text ca efecte nedorite ale ciberhondriei, CU EXCEPTIA uneia. Care?
- (A) Sănătatea ciberhondrilor este pusă în pericol, pentru că majoritatea website-urilor consultate de aceștia nu conțin informații avizate medical.
- (B) Ciberhondrii consideră suficientă informația de pe internet și nu se mai duc la un consult medical.
- (C) Ciberhondrii pot ajunge să sufere de afecțiuni mentale și psihologice severe.
- (D) Chiar dacă ciberhondrii consultă un medic, întâlnirea acestora poate fi deturnată sau chiar scurtată de discutarea unor aspecte irelevante culese de pe internet.
- (E) Relația medic-pacient este deteriorată de lipsa de încredere generată de lecturile aleatorii privind simptomele sau tratamentele.
34. Care este rolul primului paragraf al textului?
- (A) Justifică alegerea temei articolului prin cifre și procente referitoare la oamenii care suferă de această problemă.
- (B) Stabilește subiectul articolului, perspectiva din care va fi dezbatut și punctele de vedere opuse.
- (C) Enunță un punct de vedere ce urmează a fi argumentat și demonstrat în restul articolului.
- (D) Introduce un caz aparte și face o generalizare menționând numărul mare de oameni care se află în aceeași situație.
- (E) Propune o teorie alternativă la o problemă dezbatută de vreme îndelungată.

Cea de-a 65-a ediție a Festivalului de la Cannes se apropie cu pași repezi și putem constata că, la fel ca în mulți alți ani, multe dintre filmele prezentate poartă titlul unor opere literare. Să fie acestea simple adaptări cinematografice ale acelor romane sau să fie opere de sine stătătoare care oferă perspective noi, pe care cărțile le-au omis?

Adaptarea cinematografică și, chiar mai mult, relația dintre cinematografie și literatură, rămân subiecte sensibile. Bineînțeles că cele două domenii se disprețuiesc reciproc și că între ele există o mare rivalitate. De partea literaturii, se remarcă indiferență și dispreț față de filme și de presupusa pasivitate a spectatorilor, dar și o teamă acerbă de acest mediu de comunicare atât de captivant. De partea cinematografiei, există necesitatea de a-și păstra o anumită independență care a dus de multe ori la ostracizarea oricărei influențe exterioare. Chiar dacă aceste reticențe par (și chiar sunt) niște reminiscențe ale trecutului, ele pot în continuare să trezească prejudecăți: de fapt, cristalizează, orice s-ar spune, niște probleme nerezolvate, în legătură cu anumite aspecte strategice, mai ales cele legate de frontierele, în același timp ferme și neclare, între ceea ce se vede (sau se aude) și această „împărtășire a sensibilității” căreia filozoful Jacques Rancière îi atribuie o Miză estetică și politică. Problema povestirii – a formelor sale, a strategiilor și a tentaculelor sale – nu este mai puțin decisivă.

Prin urmare, textul este un material sensibil de lucrat pentru cineaste, țesut atent cu material vizual și sonor. În același timp, mulți dintre scriitorii contemporani nu se feresc să recunoască cât de mult i-a ajutat cinematografia să își modeleze imaginarul și alegerea formei romanelor.

Dincolo de problema clară a adaptărilor (care câștigă prin faptul că este mereu luată în calcul, dar eliminând falsele probleme pe care le generează), se poate naște o dezbatere într-un univers fertil, în care cuvintele pot vedea și auzi, în care percepțiile pot fi citite sau zise. Este un teritoriu ca o deltă, o zonă cu intreruperi și schimbări, întrucât, aşa cum a zis Jean-Luc Godard, literatura și cinematografia sunt ca „două trenuri care se întâlnesc fără încetare. Cinematografia începe cu timpul regăsit și se termină cu timpul pierdut. Cât despre literatură, aceasta începe cu timpul pierdut și se termină cu cel regăsit. Cele două se întâlnesc fără oprire.”

35. Care enunț dintre cele de mai jos exprimă cel mai corect ideea principală a textului?
- (A) Există o legătură foarte strânsă între cinematografie și literatură, această legătură fiind beneficiă ambelor domenii, în ciuda unei rivalități constante.
- (B) Legătura dintre cinematografie și literatură este controversată întrucât cinematografia nu face altceva decât să adapteze opere literare după bunul plac.
- (C) Cinematografia este arta de a adapta opere literare la cerințele sale, adică de a găsi modalități de a adăuga imagine și sunet unui text literar.
- (D) Literatura modernă nu poate exista fără cinematografie deoarece este profund inspirată din aceasta.
- (E) Festivalul de la Cannes scoate în fiecare an în evidență importanța cinematografiei pentru înțelegerea operelor literare contemporane.
36. Potrivit paragrafului 2, care este atitudinea cinematografiei față de literatură?
- (A) Cinematografia manifestă un dispreț nejustificat față de literatură.
- (B) Preocuparea cinematografiei este de a se distinge clar de alte forme de artă, cum ar fi literatura.
- (C) Literatura este sursa fără care cinematografia nu ar putea exista.
- (D) Cinematografia își propune să respecte cu strictețe canoanele unei arte precum literatura.
- (E) Literatura este cea care oferă cinematografiei firul epic cu care construiește filmele.
37. Potrivit textului, toate enunțurile de mai jos sunt adevărate, CU EXCEPTIA uneia. Care?
- (A) Titlurile creațiilor cinematografice sunt adesea aceleași cu cele ale unor romane.
- (B) Rivalitatea dintre cinematografie și literatură nu poate fi negată.
- (C) În ultimul timp, literatura se simte desuetă în raport cu dinamicitatea cinematografiei.
- (D) Cinematografia contemporană nu influențează în nici un fel operele literare.
- (E) Adaptările cinematografice ale operelor literare rămân un subiect constant de dezbatere.
38. Așa cum reiese din text, cu care enunț dintre cele de mai jos ar fi autorul textului, cel mai probabil, de acord?
- (A) Literatura a avut dintotdeauna supremăția în ceea ce privește cantitatea de tehnici pe care le poate folosi pentru a produce un efect asupra celui care citește.
- (B) Cinematografia suferă de un complex de inferioritate generat de faptul că nu poate niciodată să se ridice la nivelul calitativ al literaturii.
- (C) Nicio operă cinematografică nu poate reda în mod convingător și în totalitate sensurile unei opere literare.
- (D) Toate adaptările cinematografice de succes ale unor opere literare nu au făcut altceva decât să adauge sunet și imagine unor texte literare pe care le-au păstrat în forma lor originală.
- (E) Problemele de rivalitate între literatură și cinematografie sunt legate în principal de modul în care aceste două domenii își aleg să prezinte conținutul, nu de conținut în sine.

39. Care este, cel mai probabil, scopul cu care autorul folosește citatul lui Jean-Luc Godard de la finalul texului?
- (A) Pentru a oferi un argument complet nou față de cele aduse de autorul însuși.
(B) Pentru a evita să își asume toată răspunderea pentru cele prezentate.
(C) Pentru a sublinia în concluzie interdependența dintre cele două domenii prezentate.
(D) Pentru a invoca un nume sonor care să ofere greutate textului.
(E) Pentru a dovedi că problema discutată a mai fost dezbatută și în trecut.
40. Care variantă dintre cele de mai jos reprezintă descrierea corectă a modului în care este organizat acest text?
- (A) Prezentarea temei, descrierea relației dintre cele două domenii, concluzie cu privire la motivele pentru care acest subiect de dezbatere rămâne unul permanent deschis.
(B) Anunțarea temei principale a textului, prezentarea istorică a evoluției acestei teme, prezentarea stadiului actual al problemei, concluzie cu privire la imposibilitatea soluționării problemei.
(C) Prezentarea ideii principale a textului, descrierea relațiilor dintre literatură și cinematografie, alegerea uneia dintre descrierii ca fiind corectă și prezentarea argumentelor finale pentru a susține corectitudinea acestei relații.
(D) Prezentarea subiectului dedezbatere, oferirea unor păreri avizate în domeniu, stabilirea concluziei cu privire la problema de discuție anunțată inițial.
(E) Anunțarea subiectului dedezbatere, prezentarea cronologică a evoluției acestui subiect, concluzie cu privire la motivele pentru care acest subiect dedezbatere rămâne permanent deschis.

„Arta” conceptuală este o mișcare artistică relativ recentă. După impresionism și minimalism, artiștii păreau să fi intrat într-o fundătură, nu mai vedea o cale de pătrundere în abstract: nu mai era nicio cale cu mijloacele artistice tradiționale. Cei care au dorit să meargă mai departe pe calea abstractizării au devenit artiști conceptuali.

Artiștii conceptuali au fost puternic influențați de artistul francez dadaist suprarealist Marcel Duchamp, care a susținut că cea mai importantă parte a unei opere de artă este ideea care stă la baza ei mai degrabă decât expresia sa fizică. Un abțibild pentru bara de protecție la mașini, în circulație prin anii 1970, făcea gaz de această idee: "Dacă vă place arta conceptuală, claxonăți".

Cea mai mare parte a artei conceptuale lăsa deoparte reprezentarea fizică și se baza exclusiv pe conceptul care putea (sau nu) să genereze o operă de artă. Sol LeWitt, de exemplu, a creat o serie de Desene pe zid, compusă doar din un set de instrucțiuni pentru crearea acestor desene – adică doar planul pentru o eventuală operă de artă. Nu a rezultat niciodată vreo operă de artă în mod fizic din aceste instrucțiuni. În altă ordine de idei, artistul contemporan Adib Fricke abordează aspectul lingvistic; compania sa, Compania Cuvântului, produce și distribuie „cuvinte care nu există încă” (protonime). În mod asemănător, spectacolul artistic este o dezvoltare naturală a artei conceptuale, și, prin anii 1960 au existat evenimente vizuale unice care s-au bucurat de mare popularitate. Adesea erau documentate prin fotografii sau descrieri narrative, dar opera de artă ca atare nu putea fi păstrată, ci doar ideea ei.

Acest tip de „artă” împinge mult limitele credibilității; abțibildul despre care am vorbit mai sus evidențiază faptul că arta conceptuală este prezentată într-o lumină oarecum oblică în care o văd mulți. Arta abstractă estompează granița dintre „artă” și „ne-artă”, până la limita posibilității de recunoaștere, însă arta conceptuală șterge complet această distincție. Astfel, se creează o cale de a evita necesitatea de asumare a efortului și de demonstrare a talentului necesar de a produce fizic o operă de artă care să dureze în timp. Scriitorul Lev Tolstoi a desenat pe peretei camerei în care lucra schemele complexe ale intrigii operelor pe care le crea. Dacă ar fi lăsat doar aceste scheme și nu le-ar fi transpus în cărți, oare ar fi primit aprecierea pe care o are azi pentru astfel de opere ca *Război și pace*?

48. Care variantă dintre cele de mai jos este cel mai potrivit titlu pentru acest articol?
- (A) Artiști fără talent?
  - (B) Marcel Duchamp: Viața și activitatea.
  - (C) Arta în abțibilduri.
  - (D) Arta conceptuală: mai degrabă non-artă?
  - (E) Arta conceptuală: Un pas înainte.
49. Autorul articolului a folosit ghilimele pentru cuvântul "artă" la începutul articolului pentru a:
- (A) arăta că urmează să definească arta.
  - (B) distraje atenția cititorului.
  - (C) sugera de la început atitudinea autorului.
  - (D) indica preferința sa pentru arta conceptuală.
  - (E) diminua importanța artei.
50. În paragraful 2, cuvântul „susținut” cel mai probabil înseamnă:
- (A) plasat mai sus.
  - (B) afirmat.
  - (C) sprijinit.
  - (D) menționat.
  - (E) disputat.
51. Potrivit articolului, protonimele sunt:
- (A) cuvinte care nu au intrat încă în uz.
  - (B) particule la începutul cuvântului.
  - (C) cuvinte care sună la fel.
  - (D) cuvinte care au același sens.
  - (E) particule care dau genul substantivului.
52. Potrivit articolului, toate afirmațiile de mai jos sunt adevărate CU EXCEPTIA uneia. Care este aceasta?
- (A) Adib Fricke utilizează limbajul ca mijloc pentru arta conceptuală.
  - (B) Schițele lui Lev Tolstoi sunt un exemplu de artă conceptuală.
  - (C) O operă de artă conceptuală există fără reprezentarea sa fizică.
  - (D) Arta conceptuală succede minimalismului.
  - (E) Dadaismul este una dintre sursele de inspirația ale artei conceptuale.

53. Autorul articolului, cel mai probabil, ar privi o operă de artă care constă doar din descrierea unei sculpturi mai degrabă decât sculptura însăși:

- (A) cu tristețe.
- (B) cu curiozitate.
- (C) cu furie.
- (D) cu bucurie.
- (E) cu circumspecție.

54. Cel mai probabil, scopul articolului este de a:

- (A) furniza o istorie a artei conceptuale.
- (B) descrie metoda de creație a lui Lev Tolstoi.
- (C) evalua critic arta conceptuală.
- (D) prezenta activitatea lui Adib Fricke.
- (E) prezenta prin comparație arta conceptuală față de arta abstractă.

Există repere care caracterizează dezvoltarea lingvistică a copiilor, indiferent de limba pe care o vorbesc și indiferent de cultura din care provin: gânguritul din prima jumătate de an, rostirea primelor cuvinte între 8 și 18 luni, a combinațiilor de cuvinte în jur de 2-3 ani și folosirea construcțiilor gramaticale complexe în jurul vîrstei de 4-5 ani. Regularitatea acestor achiziții, indiferent de limba maternă a copiilor, conduce la ideea unui proces de maturizare similar cu rostogolitul, mersul sprijinit și mersul în picioare. Totodată, contextul lingvistic de stimulare în care copiii cresc îi determină să acumuleze un limbaj, deși, în același timp, se pare că limbajul poate fi învățat sau înșușit fără expunerea acestora la limba vorbită, dacă e să ne gândim, de exemplu, la copiii surzi din naștere.

Cercetările relevă o competență de comunicare timpurie a copiilor, care pare a fi pregătită biologic. Comunicarea ca schimb de informații de tip verbal sau nonverbal face ca exprimarea orală să fie doar una dintre componentele comunicării. Primele încercări de comunicare ale copilului sunt de natură nonverbală și se produc în secvențe interactive între copil și un adult. De foarte timpuriu, copiii pot iniția interacțiunea cu adultul prin contact vizual și la fel o pot și încheia prin evitarea privirii.

Comportamentul preverbal este eşafodajul pe care se clădește comportamentul lingvistic. Comunicarea preverbală se bazează printre altele pe receptivitatea copiilor la sunetele vocii umane. Cercetările au pus în evidență faptul că sugarii sunt capabili să diferențieze între sunetele limbii vorbite mult mai bine decât adulții. Există ipoteza conform căreia această abilitate este cea care ajută la spargerea codului lingvistic al limbii vorbite în preajma lor. Cu timpul, în jurul vîrstei de 10-11 luni, această abilitate se diminuează pe măsură ce copilul se concentrează pe producerea limbajului.

Majoritatea studiilor privind limbajul se axează pe ceea ce produce copilul de la sunete până la cuvinte. Este necesară însă o distincție între ceea ce copiii înțeleg din limbaj (comprehensiune) și ceea ce copiii enunță ca limbaj (producere). Cercetările au demonstrat, de pildă, diferența dintre masa vocabularului folosit de copii și cel înțeles de aceștia, respectiv faptul că ei înțeleg semnificația unui cuvânt mult înainte de a fi capabili să îl și pronunțe sau utilizeze. Copiii pot răspunde unor instrucțiuni, de exemplu: „Adu-mi jucăria” sau „Pune jucăria pe masă”, mult înainte de a fi capabili să construiască singuri propozițiile respective sau chiar înainte să poată pronunța acele cuvinte, fie și separat. Acest fapt atrage atenția că, în evaluarea competențelor de limbaj ale copilului, trebuie să fie luate în considerație ambele aspecte, atât cel al producerii limbajului, cât și cel al comprehensiunii, care poate cuprinde decalaje foarte mari la unii copii care manifestă în mod spontan o mai mare rezervă sau precauție în a pronunța cuvinte.

55. Pornind de la informația din ultimul paragraf, cu care dintre următoarele enunțuri ar fi, cel mai probabil, de acord autorul?

- (A) Studiile privind limbajul trebuie îmbunătățite prin studierea producerii limbajului la copiii cu vârste mari.
- (B) Doar producerea limbajului nu arată o imagine completă a ceea ce poate copilul în zona comunicării și a limbajului în general.
- (C) Copiii tind să răspundă cu precizie doar cerințelor formulate răspicat de către părinți.
- (D) Evaluarea competențelor lingvistice ale copiilor se bazează pe decalajele mari la copiii care refuză să vorbească.
- (E) Există diferențe uriașe între masa vocabularului copiilor care au fost stimulați să vorbească de mediul extralingvistic și al celor care au fost ignoranți.

56. Conform textului, toate etapele de mai jos sunt menționate ca fiind comune în dezvoltarea lingvistică a copiilor, CU EXCEPTIA uneia. Care?

- (A) Enunțarea primelor cuvinte înainte de 18 luni.
- (B) Formulările complexe după 4 ani.
- (C) Repetarea silabelor în jur de 6 luni.
- (D) Gânguritul în primele luni.
- (E) Formularea de enunțuri simple după 2 ani.

57. Pe baza articolului, ce au în comun dezvoltarea lingvistică și cea motrice?

- (A) Dobândirea deprinderilor printr-un proces etapizat.
- (B) Însușirea competențelor la vârste foarte mici.
- (C) Existența unei predispoziții biologice.
- (D) Dependența de mediul în care trăiesc copiii.
- (E) Reciprocitatea achizițiilor.

58. Pe baza articolului, care dintre enunțurile de mai jos ar fi adevărat?

- (A) Limbajul verbal și paraverbal se dezvoltă în aceleași stadii și, în cazul majorității copiilor, la aceeași vîrstă.
- (B) Tiparul dezvoltării limbajului cu etapele sale și nivelul de performanță pe care-l poate atinge fiecare dintre noi este programat genetic.
- (C) Deoarece producerea cuvintelor este mult mai dificilă și mai complexă decât comprehensiunea, eșecul în a produce cuvinte nu demonstrează lipsa înțelegerii cuvântului.
- (D) Interacțiunea părinte-copil este importantă în dezvoltarea limbajului prin calitatea ei mai mult decât prin cantitate sau frecvență.
- (E) Spre deosebire de băieți, fetele ajung să se exprime mai ușor și mai repede, datorită faptului că ajung să relateze mai repede și să inițieze conversația cu mai multă ușurință decât băieții, care dobândesc aceste abilități mai târziu.

59. Conform textului, competențele de comunicare ale copiilor:
- (A) sunt atât un rezultat al deprinderilor înnăscute de limbaj, cât și al influențelor mediului lingvistic și extralingvistic în care evoluează.
  - (B) sunt un proces care intră în regres începând cu vîrstă tinereții, în jur de 25 de ani.
  - (C) depind, în ceea ce privește momentul și rapiditatea achiziției, de specificul limbii materne a fiecărui.
  - (D) sunt influențate în mare măsură de bagajul genetic al fiecărui dintre ei.
  - (E) se construiesc inițial în familie, însă rolul major în exersarea și dezvoltarea acestora revine instituțiilor de educație următe de aceștia.
60. Care este scopul cu care autorul menționează în finalul paragrafului 3 ipoteza conform căreia abilitatea de a distinge sunete ajută sugarii să descifreze codul lingvistic?
- (A) De a infirma teoria influențelor de mediu asupra achiziționării limbajului verbal și nonverbal.
  - (B) De a ilustra un punct de vedere menționat la începutul articolului, conform căruia la vîrste mici factorii biologici sunt mai puternici decât cei de mediu.
  - (C) De a prezenta o perspectivă inovatoare asupra abilităților copiilor de vîrstă mică, neluată în considerare de teoriile tradiționale.
  - (D) De a introduce o nouă abordare științifică, ce urmează a fi dezbatută pe larg în paragrafele următoarea ale articolului.
  - (E) De a susține ideea exprimată anterior în paragraf, conform căreia achiziționarea limbajului se construiește pe abilități preverbale.
61. Conform articolului, primul tip de comunicare a copiilor constă în:
- (A) interacțiuni sociale unilaterale.
  - (B) producerea de elemente sintactice complexe.
  - (C) contact vizual susținut de expresii faciale distințe.
  - (D) enunțarea de elemente linvisticice simple și disparate.
  - (E) interacțiuni de natură nonverbală cu un adult.
62. Care este, în economia ultimului paragraf, rolul exemplelor de instrucțiuni la care răspund copiii?
- (A) Ilustrează teza anunțată în primul paragraf al articolului.
  - (B) Contrazic percepția tradițională asupra dezvoltării limbajului.
  - (C) Întăresc concluziile cercetărilor menționate de autor în același paragraf.
  - (D) Subliniază relevanța studiilor privind limbajul prin prisma producerii de cuvinte.
  - (E) Infirmează validitatea metodelor de evaluare a complexității limbajului.

